

(המשך מעמוד 9)

ובאותה המידה היו הכל בטוחים שלעולם לא ימצאו מבצעי הפיגוע בשכם.

הדבר כבר היה ברור למחרת היום, כאשר הובא לבית-המישפט קנאי יהודי אחד מן הקנאים הבודדים בשנים תוצרת-אמריקה, הבודדים הקורקלוסי האחרונים ככל פיגועי הקורקלוסי קלאן בשטחים הכבושים. אך המישטרה הודתה שאין בידיה שום ראיות הקושרות אותו לפיגוע בלירות. שרות-הביטחון-הכללי

אינו מעורב בחקירה זו. זה לא שינה הרבה, כי עד כה נכשל השב"כ בחקירת כל הפשעים שבהם נפגעו ערבים בשטחים הכבושים. שיטות החקירה המופעלות כלפי ערבים אינם מופעלים כלפי יהודים, ונראה כי בלעדיתם אין השב"כ מסוגל לפענח פשעים.

יהיה הפושע עצמו מי שהיה — ברור כי האחריות נופלת על ממשלת ישראל כולה. על רעתה נתון אלוף הפיקוד למתנחלים — חבורה של קנאים מטורפים — את הפקודה לרדוף אחרי מייריאכנים ולתפוס

אותם. זוהי כמעט הזמנה לרצח. אין זה רק אסון מוסרי, אלא גם כיטחוני. כל נערה הנרצחת בגדה הופכת אגדה לאומית, ושמה נחרת על לוח ליבם של בני-עמם. כל מיקרה כזה רוחף עשרות ומאות נערים ונערות אל שורות המחתרת — וגורם לפיגועים נוספים.

עלילת דם. לכאורה, אין קשר בין שני פשעים אלה, בעלי האופי הפוליטי המובהק, ובין רצח הנער דן כץ בחיפה. הרושם הראשון הוא כי הנער "תפס טרמפ" בחיפה, ונרצח בידי פושע מיני, שהוביל את הגופה למקום נידח בגליל. בין מושב יהודי וכפר ערבי.

אך המישטרה נהגה בפרשה זו בצורה מחפירה. עוד לפני שהיו בידיה מימצאים כלשהם, השמיעה בטלוויזיה את הגירסה "שיתכן" כי פועלת כארץ כנופיה ערבית, הרוצחת ילדים יהודיים.

היתה זאת עלילת-דם נוראה, המהווה הסתה לרצח. אילו העז קציני-המישטרה כלשהו בעולם המערבי להשמיע "השערה" מעין זו לגבי יהודים, היו קמים כל היהודים בעולם על רגליהם כועס. אך הגזענות חדרה

כה עמוק לנפש המיסר הישראלי ככלל, ושל המישטרה בפרט, עד כי זה התקבל כדבר מובן מאליו. השבוע אייפאשר היה לדעת אם הנער נפל קורבן לטוטה-מין יהודי או ערבי, צעיר או זקן, כעל עיניים כחולות או חומות (ראה עמודים 54 - 55). פירסום ההודעה המישטרית שלב זה היה פשע בפני עצמו.

הממשלה שרון וכוחות השחור

מותר לישראל לפעול

להדחת שר אמריקאי אסור

לאמריקאי לפעול להדחת

שר ישראלי.

אין דבר מובן יותר מאשר התערבות של אישים ישראליים בענייניה הפנימיים של ארצות-הברית.

יצחק רבין, שגריר ישראל בושינגטון, העמיד את עצמו לרשות המערכה לבחירתו מחדש של הנשיא ריצ'ארד ניקסון. עוזר וייצמן, כאורח פרטי, יצא לשרת את מערכת הבחירות של ג'ימי קארטר. אריאל שרון פעל רבות כדי להאביש את ריחו של שר-הביטחון האמריקאי קספר ויינברגר, והסית נגדו את הציבור היהודי בארצות-הברית. כך עושה גם ממשלת-שמיר, שאיננה מערכה ציבורית להפלת ויינברגר.

השבוע הסתבר כי זה בסדר — אך שאותה הפעולה בכיוון ההפוך אינה בסדר כלל וכלל.

קאפו במחנה-ריכוז. אריאל שרון יצא חוצץ נגד השגריר האמריקאי סמואל לואיס, בעיקבות גילוי — אמיתי או כוזב — כאילו דיבר עם שר-החקלאות המנוח, שימחה ארליך, על הצורך להדיח את אריאל שרון ממישרד-הביטחון (ראה עמוד 6 ועמוד 9).

בראיון ברדיו, שבו עלה על כל שיאיו הקודמים, השווה שרון את

דיעבד-אחרונות

בגין עוזב את בית ראש הממשלה: צילום ראשון אחרי 100 ימי בדידות

מנחם בגין יצא ממוסדו. אמש ירד ביהודים בירושלים. יום - כמו חמור. ראה את הבגין ב-3 (צילום: מילר, זאבילדי)

בטעות אחרון: מתחיל ומצדד בחשוד בצדק הירדה משכם - מארב ישראלי לטרנאח

התמונה בדיעבד אחרונות רוח-הפאים עברה

קאיים.

אלא שטענה זו מופרכת מעיקרה. עוד לפני שהחלה ועדת-כהן בפעולתה, לא פיקפק שום אדם סביר בכך שיש לאריאל שרון חלק נכבד במאורעות שהביאו לטבח. השאלה היתה רק מהי מידת האחריות, וכיצד התנהלו הדברים בפועל.

אחרי העדויות הפומביות הראשונות בוועדה, היה ברור לגמרי שלא יהיה שום מנוס מהרשעת שרון. השאלה היתה, שוב, לגבי חומרת ההרשעה הצפויה.

לכן היה זה טיבעי לגמרי שארליך — כמו כל פוליטיקאי אחר בארץ — יצפה להרחקת שרון ממישרד הביטחון, אם לא מן הממשלה ככלל. רק טיפש יכול היה לחשוב אחרת. וארליך — שאמר פעם ששרון יכלא אותו בכוא היום במחנה-ריכוז — לא היה טיפש.

עתונות הסקופ שלא היה

מנחם בגין עבר לדירה

החדשה. אך הציבור לא

התרגש. בגין כבר שייך

לעבר.

המאורע הגדול הגיע. רוח-הפאים של מנחם בגין עברה מרירה אחת לשנייה.

המיבצע בוצע כמוצא-שבת, כחשכה ובמהירות. ברור כי מקורביו של מנחם בגין לא רצו שמנהיגם יראה לעיני הציבור, אלא ביעף, הצלמים, שארבו לו ויליה במשך חודשיים, הנציחו את פניו של אדם תימהוני, שרמה אך בקושי לבגין המוכר.

מה שקורה למנחם בגין הוא טרגדיה אישית. אין לה עוד משמעות פוליטית. היה זה סימן של בגרות ציבורית, שהעברתו מדירה לדירה התקבלה בלי התרגשות. הסקופ הגדול התנהף באוויר. הוא נבלע בהמולת המאורעות הגדולים, החל במערכה כטריפולי וכלה בנעושים הכלכליים בארץ. הצהרון ידיעות אחרונות, שה שקיע כסף רב כדי להשיג את התמונה, פירסם אותה על כל שטח עמודו הראשון. זה עורר עניין חולף — אך לא יותר.

מנחם בגין כבר שייך לעבר הרחוק. כריכרי השיר האמריקאי. חיילים קשישים אינם מתים/הם פשוט נמוגים...

יאסר משוחזר אסירים משוחררים מן הכלא העיראקי עזבו בערבית-העמלה הצגה. הם שיחזרו את בניגדי האסירים שלהם ואף כבלו את רגליהם בשרשרות-כרוז. כמו בכלא. בן-מרת טעם אך במעט את טעמו של הכלא העיראקי.

השתיקה הרועמת

יש שתיקות הרועמות יותר מרעמי שמיים. כזו היא שתיקתו של מרדכי בן-מרת.

לפני שלושה שבועות אירגן לעצמו בן-מרת מסע-פירסומת בטלוויזיה. וכך העלה מחדש את מרשת העסק-ביש בגדאד משנת 1950. בעיקבות שידור זה העלה "העולם הזה" (23.11.83) שורה של תמיהות על חלקו של בן-מרת במרשה ההיא (מצצות נגד יהודים - העסק-ביש העיראקי).

על סמך ידיעות בלעדיות, קבע "העולם הזה" כי המחותר היהודית היא ששמה מצצות במוסדות יהודיים בגדאד, כדי לזרז את עליית היהודים לארץ. בתקופת-הזמן שנקבעה עלידי השילטונות העיראקיים ליציאה חופשית מעיראק, בעיקבות מרשה זו נעצר בן-מרת עלידי המישטרה העיראקית בחברת יהודה תגר, שליח מישראל ואחד מראשי הרשת. אך בעוד שתגר נדון למאסר-עולם, ושני חברים אחרים של הרשת נדונו למוות והוצאו להורג, שוחרד בן-מרת באורח-פלא אחרי כמה ימים בלבד, והוחזר ארצה. כל שאר חברי-הרשת נעצרו.

במקביל לגילויי "העולם הזה", פירסם גם האלוף (מיל) מתי פלד מעל דמי "הארץ" באותו היום תמיהות דומות.

בן-מרת לא העז להשיב לטענות המפורטות של "העולם הזה" אך הגיב על דבריו הקצרים של פלד במכתב למערכת "הארץ". שפורסם ביום 25 בנובמבר. הוא קבע: "התשובה לתמיהתו (של פלד) תינתן בכינוס פעילי-ההעמלה מעיראק, שיערך בתל-אביב ב-8 בדצמבר שנה זו. בהשתתפות ראשי-הממשלה".

בינתיים נערך הכינוס, וראשי-הממשלה אכן נוכח בו. אולם בן-מרת לא התניח בכינוס אף במילה אחת לטענות החמורות שהועלו. הוא פשוט התעלם מהבטחתו. ואילו יהודה תגר לא בא לכינוס.

לאור שתיקה רועמת זו, גוברות התמיהות שיבנתיים, ושבו אין כל אפשרות לעבור עליהן בשתיקה.

לאור מצב זה, יש להקים ועדת-חקירה ממלכתית. שתחקור את כל האירועים סביב העסק-ביש העיראקי, ובין השאר:

- מי נתן את ההוראה להניח מצצות במוסדות היהודיים בעיראק?
- איך נפלה הרשת בידי השילטונות העיראקיים?
- איך עלה בידי שרותי-הביטחון של בגדאד לגלות את כל חברי הרשת?
- מה אירע בימי מעצרו של מרדכי בן-מרת, ואיך זה כיהן באותם הימים כמתרגם מטעם המישטרה העיראקית (לדבריו)?
- באילו נסיבות שוחרד בן-מרת כעבור כמה מי-מעצר בלבד, ואופשר לו לחזור מעיראק לישראל?